

Tekst: Ana Mikic D'Apuzzo
Foto: Flickr

Go Hasegawa: To learn from reality

For the young Japanese architect Go Hasegawa, the architectural process means 'studying reality' and pushing its boundaries by an almost unnoticeable spatial intervention and integration.

His first realized individual works are 'House in a forest' (2006), 'House in Sakurdai' (2006), an apartment complex in the town of Nerima (2010) and the object called 'Pilotis in a forest' (2010).

In all of his projects, he creates continuity between the interior and the exterior by utilizing a traditional construction element called 'dōma'. This term denotes a kind of an earthen floor which was once commonly used in Japan. He often accentuates the horizontal separation of the space, with the lower level always being less high, more intimate and with the upper level being higher, opened and extroverted, intended for socialization.

The turning point in the careers and a giant change in the way of thinking occurred in most people of Japan including young Hasegawa after the strongest ever recorded earthquake in Japanese history in March, 2011. The priorities changed and it became important once again to learn from nature and from reality. The first project that the architect realized in the endangered area of the city of Ishinomaki is a kindergarten. Early this year, the kindergarten with a belfry in the centre of earthquake-endangered Ishinomaki was constructed, with Hasegawa and a group of volunteers donating the building to the city. The project was envisioned to symbolize the hope for a quick recovery of the local communities with the sound of its bells. The existing projects and attitudes represent the full potential of this young architect, the future champion of the renewed spirit of Japan.

The architect Go Hasegawa was

Učiti od realnosti – Go Hasegawa

Za mladog japanskog arhitektu Go Hasegawu, arhitektonski proces znači „studiranje realnosti” i proširivanjem njenih granica i gotovo neprimetnom prostornom intervencijom i integracijom.

Nakon završetka studija arhitekture, sticanja praktičnog znanja u vodećim japanskim projektnim biroima, a potom i započinjanja sopstvene arhitektonske prakse, arhitekta Go Hasegawa je shvatio da se proces učenja samo intezivirao i da nikada ne treba prestajati sa učenjem ako se ima za cilj samostalno stvaranje napredne i vredne arhitekture. On smatra da su učenje i studiranje slični pojmovi. „Učenje” znači biti edukovan od strane kompetentnih osoba i usvajati nova znanja i veština preko predavača, a „studiranje” je više samostalni akt ispitivanja i analize određenog predmeta. Takođe pojam „studiranja” uključuje neophodnost aktivnog angažovanja. „Studiranje” sugeriše istraživanje, trud i umetničko usavršavanje. U svetu arhitekture taj proces podrazumeva analizu ideje kroz modele, proces objektivnog sagledavanja, a zatim menjanja, brušenja i negovanja osmišljene ideje kroz aktivni radni proces. Negovanje jedne ideje takođe predstavlja sredstvo za razvoj stvaraoaca, u ovom slučaju arhitekta, koji maštom pokušava da prevaziđe realne okvire i da zamisli sebe u objektu u budućnosti, da zamisli funkcionisanje projekta u novoj realnosti. Taj proces doprinosi i usavršavanju samog stvaraoaca. Kada se dođe do nivoa „projektovanja u budućnost” javlja nezamisliv osećaj, jer nastaje nova realnost. Studiranje realnosti i proširenje njenih i ličnih ograničenja su dve strane istog novčića za arhitektu.

Svojim prvim realizovanim samostalnim radom – „Dom u šumi” 2006. godine, Hasegawa osmišljava specifičan zabat i tavanski prostor koji su podržani podupiračima, stvarajući potpuno jedinstvenu prostornu senzaciju. Dispozicijom velikog stola u sredini najveće prostorije u svom sledećem izvedenom objektu „Kuća u Sakurdai” (2006) predložio je novu vezu između spavaćih soba i dnevne sobe. Noviji projekat iz 2010. godine je kompleks apartmana u gradu Nerima. Hasegawa je u okviru ovog objekta formirao velike terase na osnovu svoje razradene formule da inkorporira elemente grada u samu zgradu. U objektu nazvanom „Piloni u šumi” (2010),

realizovao je dnevnu sobu uzdignutu na plato postavljen na devet pilona – tankih stubova visine 6,5 metara. Teorijski stavovi arhitekta su sasvim praktično potvrđeni integrisanjem ovog neobičnog objekta u okolnu šumu, a sam Hasegawa je predložio hrabru prostornu strukturu za koju je dobio mnoga arhitektonska priznanja. Realizovano je pravo arhitektonsko-umetničko delo koje uspostavlja udobnu povezanost između korisnika i kuće, ali i arhitekture i životne sredi ne. Pri projektovanju jednopородičnih stambenih objekata arhitekta pribegava minimalnoj intervenciji u prostoru, koristeći najčešće drvenu konstrukciju i prirodne tonove koji se utapaju u okruženje. Čini se da šuma ulazi u dom i sama postaje dom ukidanjem granica između spolja i unutra.

Poslednji projekat je dvospratna kuća čiji su naručioci bračni par grafičkih dizajnera. Njihov zahtev je bio da se u prostoru formira biblioteka velikog kapaciteta, koja neće gušiti prostor i činiti ga vizuelno manjim. Objekat zauzima površinu od samo 70 m² i pored toga je otvoren ka spoljnom prostoru i gradskom pejzažu koji čine niske zgrade i zelena dvorišta, putem velikih staklenih površina. Visina plafona je samo 1,80 m, međutim, formiran je koridor koji deli nizak prostor i u kome su smeštene knjige. Na tom nivou nalazi kupatilo, hodnik i soba, a na gornjem nivou otvorenog plana smeštena je velika dnevna soba i kuhinja. Princip prostornog kontinuiteta u potpunosti čini objekat prijatnim za boravak. Go Hasegawa je učenik Taira Nishizawe, brata poznatijeg arhitekta Ryue. U svim svojim projektima kreira kontinuitet između enterijera i eksterijera upotrebom tradicionalnog elementa konstrukcije „dōma”. To je naziv za vrstu zemljanog poda koji se nekada postavljao u Japanu. U objektu u Kjo-du arhitekta koristi aluminijumski sendvič panel kao krovni pokrivač i tako postiže efekat ogledala zelenila na krovnoj površini i nežnu integraciju sa ambijentom.

Često u svojim objektima naglašava horizontalnu podelu prostora, pri čemu je donji prostor uvek niže visine – intimniji, a gornji nivo viši, otvoren

i ekstrovertan, namenjen socijalizaciji. Ovakvu vrstu podele ne treba posmatrati kao razdvajanje, nego kao dinamičnu celinu. Japanski filozof Testuro Watsuju je definisao dinamični presek kao strukturalni momenat ljudskog postojanja, generator čula koji kombinuje obe polovine ljudskog bića. Iz navedenog sledi da je ontološka ljudska struktura kompozicija – dualitet. Iako Hasegawa koristi jednostavne, osnovne forme, jasne proporcije i uobičajene materijale, ono što ga čini inovativnim arhitektom je raspored masa koji rezultira uspostavljanjem novih odnosa između dna i vrha, unutrašnjeg i spoljašnjeg prostornog i društvenog entiteta.

Preokret u karijeri i velika promena u načinu razmišljanja desila se nakon najvećeg ikada za beleženog zemljotresa u istoriji Japana, u martu 2011 godine, kod većine stanovnika Japana, pa i kod mladog arhitekta Hasegawe. Prioriteti su se promenili i opet se intenziviralo učenje od prirode i od realnosti. Prvi projekat koji je arhitekta realizovao za ugroženo područje grada Ishinomaki je dečji vrtić.

Pri suočavanju sa nepredvidljivom katastrofom kao što je zemljotres, teško je kvalitetno sam sprovesti proces studiranja u odnosu na isti samostalni proces u normalnim okolnostima. U ovom slučaju potrebna su kolektivna iskustva i pomoć. Čini se da se u cilju ispitivanja mnogih različitih aspekata mora svaki pojedinac suočiti sa mnogim pitanjima koja se postavljaju i koja se odnose na mnogo različitih uzročno-posledičnih aspekata, a koji su opet vezani za širok spektar realnih projekata, studija kao neizostavnog dela našeg doba, definisanog kompleksnošću i neizvesnošću. Jasno je da kontinualni proces proučavanja poboljšava kvalitet stvaranja.

Početak ove godine je postavljen vrtić sa zvonikom u centru grada Ishinomaki ugroženog razornim zemljotresom pri čemu su arhitekta Hasegawa i grupa dobrovoljaca donirali objekat gradu. Projekat je prožet mišlju da će zvuk zvana poslužiti kao simbol nade za brzi oporavak lokalnih zajednica. Dok sugerise značaj niza realnih uslova sa kojima se sam arhitekta suočava u svojim projektima, njegov princip „učenja od

realnosti“ u potpunosti izražava lično mišljenje arhitekta o budućnosti u kojoj neprekidno aktivno traje razmatranje i stalno učenje, a sve u cilju kultivisanja i poboljšavanja kvaliteta arhitekture i samog sebe. Postojeći projekti i stavovi prikazuju pun potencijal mladog arhitekta, budućeg nosioca obnovljenog duha Japana.

„Mreža arhitekata volontera“ formirana je nakon zemljotresa 1995. godine u gradu Kobe. Ipak zemljotres koji se dogodio 11. marta 2011. je bio najrazorniji na teritoriji Japana, a šteta koju je prouzrokovao cunami i nuklearna kriza nesa-glediva. Nakon toga situacija je postala veoma kompleksna, a ekipa arhitekata volontera je odigrala značajnu ulogu u izgradnji skloništa i obezbeđenja privatnosti ljudima koji su ostali bez doma. Realizovani su objekti koji su brzi za izgradnju, od materijala koji su lako dostupni i povoljni. Go Hasegawa se pridružio ovom timu, a svoje arhitektonske principe je realizovao u potpunosti i primenio uspešno u ovu važnu svrhu. Uglavnom su realizovane samostalne manje strukture koje su poslužile kao privremena skloništa, načinjene od tekstila, drveta i papira. Proizvođači materijala su bili otvoreni za saradnju i pomoć u celoj zemlji, a studenti su obavljali instalacije objekata pod nadzorom projekatana. Mladi arhitekti volonteri i studenti su u ovom slučaju bili žila kucavica ubrzanog projekta obnove, pokretači rekonstrukcije i glavni nosioci nade u bolju budućnost.

Arhitekta Go Hasegawa rođen je 1977. godine u gradu Saitama u Japanu. Godine 2002. završio je master studije na Tokijskom institutu tehnologije. U periodu od 2002. do 2004. radno iskustvo sticao je u birou „Taira Nishizawa Architects“, a 2005. osniva svoju kompaniju „Go Hasegawa & Associates“. Godine 2005. nagrađen je „Kajima“ nagradom za „Kuću u šumi“, 2007. nagradom „Grand Prix Tokyo Gas“ za isti projekat i zlatnom medaljom udruženja arhitekata Tokija, 2007. i 2008. zlatnim medaljama „Inax“ i „Shinkenchu“ za objekat „Kuća u Sakurdinai“, a njegovi projekti su objavljivani u mnogim svetskim arhitektonskim publikacijama ■

born in Saitama, Japan in 1977. In 2002, he acquired the Master's degree at the Tokyo Institute of Technology. From 2002 to 2004, he acquired work experience at the Taira Nishizawa Architects bureau and in 2005; he founded his own firm – Go Hasegawa & Associates. In 2005, he won the Kajima award for the House in a forest, in 2007 the Grand Prix Tokyo Gas for the same project, in 2007 the gold medal of the Tokyo Society of Architects and in 2008, the gold medals Inax and Shinkenchu for the project House in Sakurdai, while his projects have been published in numerous architectural publications worldwide.

